

Tarih	: 22/7/2024
Sayı	: 2024/16
Konu	: Farklı Matrahlar İKV Uygulaması (Örnek #8)

Önceki (2024/15) sirkülerimizde; tek yatırımlı, yatırımın kendi kazancının da olduğu (kısmi işletme) dönemlerde hem kendi kazancından hem de diğer faaliyet kazançlarından kaynaklanan ve üç matrah (1 puan indirimli, 5 puan indirimli ve normal oranlı) üzerinden, indirimli kurumlar vergisi matrahının kendi kazancında tüketilmemiş, diğer faaliyet kazançlarında tüketilmiş olduğu indirimli kurumlar vergisi hesaplamalarına bir örnek (#7) verilmişti.

Bu sirkülerimizde, tek yatırımlı, yatırımın kendi kazancının da olduğu (kısmi işletme) dönemlerde hem kendi kazancından hem de diğer faaliyet kazançlarından kaynaklanan ve 1 puan indirimli, 5 puan indirimli ve normal oranlı matrahlar üzerinden, indirimli kurumlar vergisi matrahının hem kendi kazancında hem de diğer faaliyet kazançlarında tüketilmiş olduğu (altı matrah ve altı oranlı) indirimli kurumlar vergisi hesaplamalarına bir örnek (#8) verilecektir.

YATIRIM BİLGİLERİ

Farklı matrah kombinasyonlarında esas alınacak dönem 2024//II. geçici vergi dönemi olup örneklerde kullanılacak yatırım bilgileri aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Bilgi / Tutar
Teşvik Belgesi Tarihi	02.02.2024
Teşvik Belgesi No	A/123456
İli	Ankara
Türü	Tevsi
Dayanağı	2012/3305
Yatırıma Katkı Oranı (A)	%20
Vergi İndirim Oranı	%55
Yatırıma Katkı Tutarının Yatırım Döneminde Kullanılabilecek Kısmı	%80
Toplam Yatırım Tutarı (B)	100.000.000,00
Toplam Katkı Tutarı (C= A x B)	20.000.000,00
Yatırıma Fiilen Başlama Tarihi	12.02.2024
Yapılan Harcama 2024/I. Geçici Dönemi	0,00
Yapılan Harcama 2024/II. Geçici Dönemi	10.000.000,00

Firmanın 2024/II. geçici vergi döneminde yaptığı harcamalar (aldığı makine ve teçhizat) üretimde kullanılmış, üretimin bir kısmı yurt içinde bir kısmı yurt dışında satılmış ve kazanç elde edilmiştir.

Açıklama	Tutar (TL)
İhracat Faaliyeti Kazancı (A)	14.000.000,00
Üretim Faaliyeti Kazancı (B)	6.000.000,00
Toplam Yatırım Kazancı (C= A+B)	20.000.000,00

Firmanın 2024/II. geçici vergi döneminde yaptığı harcamalar (aldığı makine ve teçhizat) üretimde kullanılmış ve kazanç elde edilmiştir.

Kısmi işletme döneminde bulunan yatırımın yatırım dönemi halen devam etmektedir. Dolayısıyla diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlar da indirimli kurumlar vergisinden yararlanılacaktır. Öncelik kendi kazançlarına verilecek, yararlanılması gereken katkı tutarı bakiyesi kalırsa diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlara da bakılacaktır.

Fiili Yatırım Harcaması Nedeniyle Hak Kazanılan Katkı Tutarı

Gerek teşvik belgesinde yapılan revize işlemleri ve gerekse yürürlükteki mevzuat nedeniyle önceki dönem hesaplamaları farklı şekillerde yapılabilmektedir. Bir başka ifade ile hak kazanılan yatırıma katkı tutarının basit bir formülle ifadesi mümkün değildir. Bu nedenlerle bu hesaplamaları tablo şeklinde yapmayı alışkanlık haline getirdik.

Fiili yatırımın harcaması nedeniyle hak kazanılan katkı tutarı aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Açıklama	Tutar (TL)
Fiilen gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarı (A)	10.000.000,00
Önceki dönemlerde yapılan fiili harcama (B)	0,00
Önceki dönemlerde hak kazanılan katkı tutarı (C)	0,00
Önceki dönemlerde uygulanan katkı oranı (D= C / B)	%0
Bu dönem fiilen yapılan yatırım tutarı (E= A-B)	10.000.000,00
Bu dönem geçerli katkı oranı (F)	%20
Bu dönem hesaplanan katkı tutarı (G= E x F)	2.000.000,00
Toplam hak kazanılan katkı tutarı (K= C + G)	2.000.000,00

Diğer Faaliyet Kazançlarından Yararlanılacak Katkı Tutarı

Firmanın, 2012/3305 sayılı Karar kapsamında düzenlenmiş yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarına fiilen başladıkları tarihten itibaren, hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben;

- Toplam yatırıma katkı tutarının dayanak kararla belirlenen oranını geçmemek (20.000.000,00 x 0,80= 16.000.000,00 TL)
- Gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak (10.000.000,00 TL)

üzere, yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilecektir.

İki sınırdan küçük olan 10.000.000,00 TL kadar yatırıma katkı tutarından faydalanabilecektir.

MATRAH BİLGİLERİ

Örnek-8

Bu örnekte, içinde yatırım kazancının da bulunduğu toplam ihracat kazançlarıyla toplam üretim kazançları toplamının ticari bilanço kârından küçük olması durumu ele alınmaktadır.

Mükellefin 2024 takvim yılı II. geçici vergi döneminde ihracat faaliyetinden 25.000.000,00 TL, üretim faaliyetinden ise 15.000.000,00 TL kazancı bulunmaktadır. Anılan dönemde mükellefin ticari bilanço karı 260.000.000,00 TL, kanunen kabul edilmeyen giderleri 5.000.000,00 TL, safi geçici vergi matrahı ise 265.000.000,00 TL'dir.

Açıklama	Toplam (TL)
Ticari Bilanço Kârı (A= B+C+D)	260.000.000,00
İhracat Faaliyeti Kazancı (B)	25.000.000,00
Üretim Faaliyeti Kazancı (C)	15.000.000,00
Diğer Faaliyet Kazançları (D)	220.000.000,00
KKEG (E)	5.000.000,00
Vergilendirilecek Matrah (F= A+E)	265.000.000,00
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (G= C)	15.000.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (H= B)	25.000.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (I= F-G-H)	225.000.000,00

İndirimli Kurumlar Vergisi Olmadan Hesaplama

Bu bilgilere göre, teşvik belgeli yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi olmasaydı, 1-5 puan indirimli geçici kurumlar vergisi beyanı aşağıdaki gibi olacaktı:

Açıklama	Tutar (TL)	Oran (%)	Vergi (TL)
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	15.000.000,00	24	3.600.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	25.000.000,00	20	5.000.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (C)	225.000.000,00	25	56.250.000,00
Toplam Matrah (D= A+B+C)	265.000.000,00	0,244716981	64.850.000,00

Yukarıdaki tabloda toplam matraha ilişkin %24,4716981 şeklindeki oran toplam vergi/toplam matrah (64.850.000,00 / 265.000.000,00) formülüyle hesaplanmıştır.

Sağlama Tablosu

Teşvik belgeli yatırımımızda vergi indirim oranı %55 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla 64.850.000,00 olarak hesaplanan vergiden %55 oranında indirim yapılmalıdır.

Buna göre ileride yapacağımız hesaplamalar için sağlama tablomuz aşağıdaki gibi olmaktadır.

Açıklama	Bilgi / Tutar
Normal Hesaplanan Vergi (A)	64.850.000,00 TL
Vergi İndirim Oranı (B)	%55
Hesaplanan Katkı Tutarı (C= A x B)	35.667.500,00 TL
Ödenecek Vergi (D= A-C)	29.182.500,00 TL
Sınır Nedeniyle Yararlanılamayan Katkı (E)*	332.000,00 TL
Sınır Nedeniyle Yararlanılamayan Katkı (F)**	23.335.500,00 TL
Ödenecek Vergi (G= D+E+F)	52.850.000,00 TL

(*) Sirkülerimizin 4. Sayfasında bulunan son tabloya göre (2.332.000,00-2.000.000,00=) 332.000,00 TL tutarında katkıdan, yatırım kendi kazançlarında bulunan sınır nedeniyle yararlanılamamaktadır.

(**) Sirkülerimizin 5. Sayfasında bulunan son tabloya göre (33.335.500,00-10.000.000,00=) 23.335.500,00 TL tutarında katkıdan, diğer faaliyet kazançlarında bulunan sınır nedeniyle yararlanılamamaktadır.

Şimdi katkı tutarlarının hesaplanması işlemlerine geçebiliriz.

HESAPLAMALAR

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisinden yararlanacak olan firmanın aynı dönemde üretim veya ihracat faaliyetlerinden kazanç elde etmiş olmaları nedeniyle (1-5 puan indirim uygulamasında) elimizde üç matrah olabilecektir. Bunlardan birincisi 1 puan indirimli matrah, ikincisi 5 puan indirimli matrah, üçüncüsü ise normal vergi oranı uygulanacak matrahtır.

Teşvik belgeli yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi her üç matraha da uygulanacaktır. İndirimli kurumlar vergisi matrahının tüketildiği durumlarda toplam altı matrah oluşacaktır. Bu durumda (örneğin üzerinde %55 vergi indirim oranı olan bir yatırımı somutlaştırırsak) aşağıdaki oranlarda vergilendirilecektir.

Açıklama	Oran
1 Puan indirimli kurumlar vergisi oranı	%24
5 Puan indirimli kurumlar vergisi oranı	%20
Normal kurumlar vergisi oranı	%25
1 Puan indirimli matrah indirimli kurumlar vergisi oranı [%24- (%24 x %55)]	%10,8
5 Puan indirimli matrah indirimli kurumlar vergisi oranı [%20- (%20 x %55)]	%9
Normal matrah indirimli kurumlar vergisi oranı [%25- (%25 x %55)]	%11,25

Matrah Bilgileri

Firmanın matrah bilgileri aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Kendi Kazancı (A)	Diğer Faaliyetler (B)	Toplam (C= A+B)
Ticari Bilanço Kârı (A= B+C+D)	20.000.000,00	240.000.000,00	260.000.000,00
İhracat Faaliyeti Kazancı (B)	14.000.000,00	11.000.000,00	25.000.000,00
Üretim Faaliyeti Kazancı (C)	6.000.000,00	9.000.000,00	15.000.000,00
Diğer Faaliyet Kazançları (D)	0,00	220.000.000,00	220.000.000,00
KKEG (E)	0,00	5.000.000,00	5.000.000,00
Vergilendirilecek Matrah (F= A+E)	20.000.000,00	245.000.000,00	265.000.000,00
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (G= C)	6.000.000,00	9.000.000,00	15.000.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (H= B)	14.000.000,00	11.000.000,00	25.000.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (I= F-G-H)	0,00	225.000.000,00	225.000.000,00

Öncelik yatırımın kendi kazançlarına verilecek, yararlanılması gereken katkı tutarı bakiyesi kalırsa eğer bu kez diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlara da bakılacaktır.

Yatırımın Kendi Kazançlarından Hesaplanan Katkı Tutarı

Teşvik belgeli yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi olmasaydı, yatırımın kendi kazançlarına 1-5 puan indirimli geçici kurumlar vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktı:

Açıklama	Tutar (TL)	Oran (%)	Vergi (TL)
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	6.000.000,00	24	1.440.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	14.000.000,00	20	2.800.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (C)	0,00	25	0,00
Toplam Matrah (D= A+B+C)	20.000.000,00	0,21	4.240.000,00

Teşvik belgeli yatırımlarımızda vergi indirim oranı %55 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla 4.240.000,00 TL olarak hesaplanan vergiden %55 oranında indirim yapılmalıdır.

Buna göre sağlama tablomuz aşağıdaki gibi olmaktadır.

Açıklama	Bilgi / Tutar
Normal Hesaplanan Vergi (A)	4.240.000,00
Vergi İndirim Oranı (B)	%55
Hesaplanan Katkı Tutarı (C= A x B)	2.332.000,00
Yararlanılabilir Katkı Sınırı (D)	2.000.000,00
Hangisi Küçük (E= C~D)	2.000.000,00
İndirimli Vergi (F= A-E)	2.240.000,00

Yukarıdaki hesaplama göre bulunan katkı tutarı (2.332.000,00 TL), yatırımın kendi kazançlarından yararlanılabilir katkı sınırından (2.000.000,00 TL) büyüktür. Başka bir deyişle indirimli kurumlar vergisi matrahı, indirimsiz vergi matrahından daha küçük olup bu matrah içinde tüketilmektedir. Daha açık bir deyişle yatırımın kendi kazançlarının bir kısmı indirimli kurumlar vergisi matrahı, kalan kısmı ise indirimsiz (ama 1-5 puan indirim uygulanan) kurumlar vergisi matrahı olmalıdır.

Dolayısıyla bu üç matrah rakamının bir kısmını yatırımın kendi kazancından indirimli kurumlar vergisi uygulamasında kullanmamız gerekecektir.

Yukarıdaki tabloda görülen maksimum 2.000.000.-TL katkı tutarını bu üç matraha dağıtmak için gerekli adımlara önceki sirkülerimizde (2024-12) değinmiştik. Aynı adımları uygulayalım.

Birinci Adım:

Önce üç farklı matrahın toplam matrah içindeki paylarını hesaplayalım ve bu paylara göre yatırıma katkı tutarını (2.000.000,00 TL) dağıtalım.

Açıklama	Tutar (T)	Payı (P=T/D)	Y. K. Tutarı
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	6.000.000,00	0,3	600.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	14.000.000,00	0,7	1.400.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (C)	0,00	0,00	0,00
Toplam Matrah (D= A+B+C)	20.000.000,00	1	2.000.000,00

İkinci Adım:

Sonra üç farklı matrah için geçerli yatırıma katkı oranları bulalım:

Açıklama	KVO (A)	İKVO (B= A-C)	YKO (C= A*0,55)
1 Puan indirimli matrah	%24	%10,8	%13,2
5 Puan indirimli matrah	%20	%9	%11
Normal oranlı matrah	%25	%11,25	%13,75

KVO: Normal kurumlar vergisi oranı,

İKVO: İndirimli kurumlar vergisi oranı (KVO-YKO),

YKO: Yatırıma katkı için kullanılan katkı oranı (Normal oran x Vergi indirim oranı)

Üçüncü Adım:

Daha sonra, üç farklı matraha dağıtılan bu yatırıma katkı tutarlarının oluşabilmesi için kullanılması gereken matrahları bulalım.

Açıklama	Y. K. Tutarı (A)	YKO (B)	Gereken Matrah (C= A/B)
1 Puan İndirimli Matrah	600.000,00	%13,2	4.545.454,55
5 Puan İndirimli Matrah	1.400.000,00	%11	12.727.272,73
Normal Oranlı Matrah	0,00	%13,75	0,00

Dördüncü Adım:

Artık, hesapladığımız gerekli matrahları, ana matrah tablomuzdan düşebiliriz:

Açıklama	Tutar (T)	Gereken (G)	Kalan (K=T-G)
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	6.000.000,00	4.545.454,55	1.454.545,45
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	14.000.000,00	12.727.272,73	1.272.727,27
Normal Orana Tabi Matrah (C)	0,00	0,00	0
Toplam Matrah (D= A+B+C)	20.000.000,00	17.272.727,28	2.727.272,72

Yukarıdaki tabloda görülen (G) sütunu indirimli kurumlar vergileri uygulanacak matrahlar, (K) sütunu ise indirimsiz (ama 1-5 puan indirim uygulanan) kurumlar vergileri uygulanacak matrahlar olmaktadır.

Yatırımın kendi kazancı, üretim ve ihracat kazançlarından oluşmaktadır. Bu üretim ve ihracat dışında (örneğin al-sat vb.) kazancı yoktur. Dolayısıyla dört farklı matrah üzerinden hesaplama yapmamız gerekecektir.

Beşinci Adım:

Tüm matrahları listeleyelim ve vergilerini hesaplayalım:

Açıklama	Tutar (TL)	Vergi Oran	Vergi (TL)
1 Puan İndirimli Orana Tabi IKV Matrahı (A)	4.545.454,55	%10,8	490.909,09
5 Puan İndirimli Orana Tabi IKV Matrahı (B)	12.727.272,73	%9	1.145.454,55
Normal Orana Tabi IKV Matrahı (C)	0,00	%11,25	0,00
Toplam IKV Matrahı (D= A+B+C)	17.272.727,28	0,094736842	1.636.363,64
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (E)	1.454.545,45	%24	349.090,91
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (F)	1.272.727,27	%20	254.545,45
Normal Orana Tabi Matrah (G)	0	%25	0,00
IKV Olmadan Toplam Matrah (H= E+F+G)	2.727.272,72	0,221333333	603.636,36
Toplam Matrah (I= D+H)	20.000.000,00	0,112	2.240.000,00

Yukarıdaki tabloda toplam IKV matrahına ilişkin %9,4736842 şeklindeki indirimli oran toplam vergi/toplam matrah (1.636.363,64 / 17.272.727,28) formülüyle hesaplanmıştır.

Yine yukarıdaki tabloda IKV olmadan toplam matraha ilişkin %22,1333333 şeklindeki oran toplam vergi/toplam matrah (603.636,36 / 2.727.272,72) formülüyle hesaplanmıştır.

Hesaplanan 2.240.000,00 TL tutarındaki indirimli ve indirimsiz kurumlar vergisi toplamı, önceki sağlama tablosunda hesaplanan ödenecek vergi satırıyla aynıdır. Dolayısıyla hesaplamamız doğrudur diyebiliriz.

Diğer Faaliyet Kazançlarından Hesaplanan Katkı Tutarı

Yukarıdaki hesaplama göre yatırımın kendi kazançlarından 2.000.000,00 TL yatırıma katkı sağlanacaktır.

Buna göre firmanın, 2012/3305 sayılı Karar kapsamında düzenlenmiş yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarına fiilen başladıkları tarihten itibaren, hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben;

- Toplam yatırıma katkı tutarının kalan kısmına (20.000.000,00-2.000.000,00= 18.000.000,00) dayanak kararla belirlenen oranını geçmemek (18.000.000,00 x 0,80= 14.400.000,00 TL)
- Gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak (10.000.000,00 TL)

üzere, yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilecektir.

İki sınırdan küçük olan 10.000.000,00 TL kadar yatırıma katkı tutarından faydalanabilecektir.

Teşvik belgeli yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi olmasaydı, yatırımın kendi kazançları dışında diğer faaliyet kazançlarından 1-5 puan indirimli geçici kurumlar vergisi aşağıdaki gibi hesaplanacaktı:

Açıklama	Tutar (TL)	Oran (%)	Vergi (TL)
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	9.000.000,00	24	2.160.000,00
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	11000.000,00	20	2.200.000,00
Normal Orana Tabi Matrah (C)	225.000.000,00	25	56.250.000,00
Toplam Matrah (D= A+B+C)	245.000.000,00	0,24738776	60.610.000,00

Teşvik belgeli yatırımlarımızda vergi indirim oranı %55 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla 60.610.000,00 TL olarak hesaplanan vergiden %55 oranında indirim yapılmalıdır.

Buna göre sağlama tablomuz aşağıdaki gibi olmaktadır:

Açıklama	Bilgi / Tutar
Normal Hesaplanan Vergi (A)	60.610.000,00
Vergi İndirim Oranı (B)	%55
Hesaplanan Katkı Tutarı (C= A x B)	33.335.500,00
Yararlanılabilir Katkı Sınırı (D)	10.000.000,00
Hangisi Küçük (E= C~D)	10.000.000,00
İndirimli Vergi (F= A-E)	50.610.000,00

Yukarıdaki hesaplama göre bulunan katkı tutarı (33.335.500,00 TL), diğer faaliyet kazançlarından yararlanılabilir katkı sınırından (10.000.000,00 TL) büyüktür. Başka bir deyişle indirimli kurumlar vergisi matrahı, indirimsiz vergi matrahından daha küçük olup bu matrah içinde tüketilmektedir.

Daha açık bir deyişle diğer faaliyet kazançlarının bir kısmı indirimli kurumlar vergisi matrahı, kalan kısmı ise indirimsiz (ama 1-5 puan indirim uygulanan) kurumlar vergisi matrahı olmalıdır.

Dolayısıyla bu üç matrah rakamının bir kısmını diğer faaliyet kazançlarından indirimli kurumlar vergisi uygulamasında kullanmamız gerekecektir.

Yukarıdaki tabloda görülen maksimum 10.000.000.-TL katkı tutarını bu üç matraha dağıtmak için gerekli adımlara önceki bölümde değinmiştik. Aynı adımları uygulayalım.

Birinci Adım:

Önce üç farklı matrahın toplam matrah içindeki paylarını hesaplayalım ve bu paylara göre yatırıma katkı tutarını (10.000.000,00 TL) dağıtalım.

Açıklama	Tutar (T)	Payı (P=T/D)	Y. K. Tutarı
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	9.000.000,00	0,03673469	367.346,94
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	11000.000,00	0,04489796	448.979,59
Normal Orana Tabi Matrah (C)	225.000.000,00	0,91836735	9.183.673,47
Toplam Matrah (D= A+B+C)	245.000.000,00	1	10.000.000,00

İkinci Adım:

Sonra üç farklı matrah için geçerli yatırıma katkı oranları bulalım:

Açıklama	KVO (A)	İKVO (B= A-C)	YKO (C= A*0,55)
1 Puan indirimli matrah	%24	%10,8	%13,2
5 Puan indirimli matrah	%20	%9	%11
Normal oranlı matrah	%25	%11,25	%13,75

KVO: Normal kurumlar vergisi oranı,

İKVO: İndirimli kurumlar vergisi oranı (KVO-YKO),

YKO: Yatırma katkı için kullanılan katkı oranı (Normal oran x Vergi indirim oranı)

Üçüncü Adım:

Daha sonra, üç farklı matraha dağıtılan bu yatırıma katkı tutarlarının oluşabilmesi için kullanılması gereken matrahları bulalım.

Açıklama	Y. K. Tutarı (A)	YKO (B)	Gereken Matrah (C= A/B)
1 Puan İndirimli Matrah	367.346,94	% 13,2	2.782.931,36
5 Puan İndirimli Matrah	448.979,59	% 11	4.081.632,64
Normal Oranlı Matrah	9.183.673,47	% 13,75	66.790.352,51

Dördüncü Adım:

Artık, hesapladığımız gerekli matrahları, ana matrah tablomuzdan düşebiliriz:

Açıklama	Tutar (T)	Gereken (G)	Kalan (K=T-G)
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (A)	9.000.000,00	2.782.931,36	6.217.068,64
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (B)	11.000.000,00	4.081.632,64	6.918.367,36
Normal Orana Tabi Matrah (C)	225.000.000,00	66.790.352,51	158.209.647,49
Toplam Matrah (D= A+B+C)	245.000.000,00	73.654.916,51	171.345.083,49

Yukarıdaki tabloda görülen (G) sütunu indirimli kurumlar vergileri uygulanacak matrahlar, (K) sütunu ise indirimsiz (ama 1-5 puan indirim uygulanan) kurumlar vergileri uygulanacak matrahlar olmaktadır.

Dolayısıyla altı farklı matrah üzerinden hesaplama yapmamız gerekecektir.

Beşinci Adım:

Tüm matrahları listeleyelim ve vergilerini hesaplayalım:

Açıklama	Tutar (TL)	Vergi Oran	Vergi (TL)
1 Puan İndirimli Orana Tabi IKV Matrahı (A)	2.782.931,36	% 10,8	300.556,59
5 Puan İndirimli Orana Tabi IKV Matrahı (B)	4.081.632,64	% 9	367.346,94
Normal Orana Tabi IKV Matrahı (C)	66.790.352,51	% 11,25	7.513.914,66
Toplam IKV Matrahı (D= A+B+C)	73.654.916,51	% 11,1083123	8.181.818,18
1 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (E)	6.217.068,64	% 24	1.492.096,47
5 Puan İndirimli Orana Tabi Matrah (F)	6.918.367,36	% 20	1.383.673,47
Normal Orana Tabi Matrah (G)	158.209.647,49	% 25	39.552.411,87
IKV Olmadan Toplam Matrah (H= E+F+G)	171.345.083,49	% 24,7618321	42.428.181,82
Toplam Matrah (I= D+H)	245.000.000,00	% 20,6571429	50.610.000,00

Hesaplanan 50.610.000,00 TL tutarındaki indirimli ve indirimsiz kurumlar vergisi toplamı, önceki sağlama tablosunda hesaplanan ödenecek vergi satırıyla aynıdır. Dolayısıyla hesaplamamız doğrudur diyebiliriz.

Toplamlar

Yukarıda yapılan hesaplamaların toplam görünümü şu şekildedir:

Açıklama	Matrah (A)	Vergi (B)	Katkı (C)	Toplam (B+C)
Yatırımın kendi kazancından (A)	17.272.727,28	1.636.363,64	2.000.000,00	3.636.363,64
Diğer faaliyet kazançlarından (B)	73.654.916,51	8.181.818,18	10.000.000,00	18.181.818,18
Toplam Katkılı (C= A+B)	90.927.643,79	9.818.181,82	12.000.000,00	21.818.181,82
Kendi kazancından katkısız (D)	2.727.272,72	603.636,36	0,0	603.636,36
Diğer faaliyet kazancı katkısız (E)	171.345.083,49	42.428.181,82	0,00	42.428.181,82
Toplam Katkısız (F= D+E)	174.072.356,21	43.031.818,18	0,00	43.031.818,18
Genel Toplam (G= C+F)	265.000.000,00	52.850.000,00	12.000.000,00	64.850.000,00

Buna göre indirimli kurumlar vergisi matrahı 90.927.643,79 TL, indirimli kurumlar vergisi oranı (9.818.181,82 / 90.927.643,79=) %10,7977964 olarak karşımıza gelmektedir.

Teşvik belgesine indirim uygulanmayan matrah toplamı ise aşağıdaki şekildedir:

Açıklama	1 Puan İndirimli (A)	5 Puan İndirimli (B)	Normal Oranlı (C)	Toplam (D= A+B+C)
Yatırımın kendi kazancı (A)	1.454.545,45	1.272.727,27	0,00	2.727.272,72
Diğer faaliyet kazançları (B)	6.217.068,64	6.918.367,36	158.209.647,49	171.345.083,49
Toplam (C= A+B)	7.671.614,09	8.191.094,63	158.209.647,49	174.072.356,21

BEYANNAME VERİLERİ

Yukarıdaki hesaplamalara göre beyanname verileri aşağıdaki gibi olmaktadır:

Açıklama	Tutar (TL)
Ticari Bilanço Kârı	260.000.000,00
Üretim Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç	15.000.000,00
İhracat Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç	25.000.000,00
Kanunen Kabul Edilmeyen Gider	5.000.000,00
Kâr ve İlaveler Toplamı	265.000.000,00
Dönem Safi Kurum Kazancı	265.000.000,00
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah	90.927.643,79
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı	10,7977964
KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah	7.671.614,09
KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah	8.191.094,63
Genel Orana Tabi Geçici Vergi Matrahı	158.209.647,49
Geçici Vergi Matrahı	265.000.000,00
Hesaplanan Geçici Vergi	52.850.000,00

“Ebyn” programına %10,7977964 oranı altı dijit sınırı nedeniyle %10,797796 olarak yansıtılabilmektedir. Bu durum verginin 34 kuruş eksik hesaplanmasına neden olmaktadır.

Genel Bilgiler	Matrah Bildirimi	Vergi Bildirimi	Düzenleme Bilgileri	Eklr
Geçici Vergi Matrahı				265.000.000,00
Hesaplanan Geçici Vergi				52.849.999,66

atc universe

Genel Bilgiler	Matrah Bildirimi	Vergi Bildirimi	Düzenleme Bilgileri	Eklr
Ticari Bilanço Karı	260.000.000	Üretim faaliyetinden elde edilen kazanç		15.000.000
Ticari Bilanço Zararı		İhracat faaliyetinden elde edilen kazanç		25.000.000
6491 sayılı Türk Petrol Kanununun Mad. 12/5 kapsamında itfa payı olarak addolunan gelirler				
Karunen Kabul Edilmeyen Gider				5.000.000
ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER				
Türü	Açıklama		Tutarı	
Toplam				
	ZARAR		KAR	
Zarar Olsa Dahı İndirilecek İstisna ve İndirimler			265.000.000,00	
Kar ve İlaveler Toplamı			265.000.000,00	
Zarar ve İndirimler Toplamı				
Zarar	0,00			
Kar			265.000.000,00	
Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları				
İndirime Esas Tutar			265.000.000,00	
KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER				
Türü	Açıklama		Tutarı	
Toplam				
Dönem Zararı			0,00	
Safi Geçici Vergi Matrahı			265.000.000,00	
KVK 32. Madde kapsamında %30 oranında vergi hesaplaması yapacak mükellef misiniz?	☐ Evet ☒ Hayır			
KVK'nın 32/6 Mad. kapsamında en az %20 oranında ve ilk defa halka arz edilen bir şirket misiniz?	☐ Evet ☒ Hayır			
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah			90.927.643,79	
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı			10,797796	
KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah			7.671.614,09	
KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı			0,24	
KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah			8.191.094,63	
KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı			0,20	
Genel Orana Tabi Geçici Vergi Matrahı			158.209.647,49	

“İndirimli Kurumlar Vergisi Tablosu” ise aşağıdaki gibi oluşmaktadır:

Açıklama	Bilgi / Tutar
Teşvik Belgesi Numarası	A/123456
Teşvik Belgesinin Hangi Karara Göre Düzenlendiği	2012/3305
Yatırıma Başlama Tarihi	12.02.2024
Yatırımın Türü 1	Tevsi
Yatırımın Türü 2	Bölgesel
Toplam Yatırım Tutarı (İndirimli KV Kapsamında Olmayan Harcamalar Hariç)	100.000.000,00
Yatırıma Katkı Oranı	20
Vergi İndirimi Oranı	55
Yatırımın Yapıldığı Bölge	1. Bölge
İndirimli KV Oranı	10,2807692
Toplam Yatırıma Katkı Tutarı	20.000.000,00
Cari Yılda Fiilen Gerçekleştirilen Yatırım Harcaması Tutarı	10.000.000,00
Fiilen Gerçekleştirilen Yatırım Harcaması (Yatırımın Başlangıcından İtibaren)	10.000.000,00

Fiili Yatırım Harcaması Nedeniyle Hak Kazanılan Yatırıma Katkı Tutarı	2.000.000,00
Endekslenmiş Tutarlar Nedeniyle Hak Kazanılan Yatırıma Katkı Tutarı	0,00
Önceki Dönemlerde Yararlanılan Yatırıma Katkı Tutarı (Yatırımdan Elde Edilen Kazanç Dolayısıyla)	0,00
Önceki Dönemlerde Yararlanılan Yatırıma Katkı Tutarı (Diğer Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dolayısıyla)	0,00
Önceki Dönemlerde Yararlanılan Toplam Yatırıma Katkı Tutarı	0,00
Cari Dönemde Yararlanılan Yatırıma Katkı Tutarı (Yatırımdan Elde Edilen Kazanç Dolayısıyla)	2.000.000,00
Cari Dönemde Yararlanılan Yatırıma Katkı Tutarı (Diğer Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dolayısıyla)	10.000.000,00
Cari Dönemde Yararlanılan Toplam Yatırıma Katkı Tutarı	12.000.000,00
Cari Dönem Dahil Olmak Üzere Yararlanılan Toplam Yatırıma Katkı Tutarı	12.000.000,00

Bu konuda farklı durumlara ilişkin örnekler vermeye devam edeceğiz.

**Saygılarımızla,
ATC Universe**

(*) Bu sirkülerde yer alan açıklamalar bilgilendirme amaçlı olup konuyla ilgili işlem tesis etmeden önce profesyonel bir danışmana başvurunuz.

atc universe